

संस्कृत

सं. १२३

५-तोन

गजेंद्र मोहन (मुद्रित)

६९८/६०३४

(1)

गजेन्द्र०

च ॥ येनोक्तेन श्रुतेनापि नश्यते सर्वपा
तकं ॥ ९॥ नारायणसमो देवो न भूतो न
भविष्यति ॥ इत्येतन्मस्य वाक्येन सर्वार्था
न्साधयाम्यहं ॥ १०॥ किंतस्य बहु भिर्म
त्रैः सर्वार्थसौधैः किंतस्य बहु भिर्ब्र
ह्मैः ॥ नमो नारायणायेति मंत्रः सर्वार्थ
साधकः ॥ ११॥ जज्ञे बहुज्ञं परमत्पुङ्गव

(2)

॥३॥

रुंयं द्वीपमध्यस्थितमात्मवतं ॥ पराश
रुंजं धवती महर्षेस्तुमैतमो ज्ञानतमो न
दाय ॥ १२ ॥ तमो भगवते नमो व्यासाया
मिततेजसे ॥ यस्य प्रासादाद्ब्रह्म्यामिता
रायणकथामिमां ॥ १३ ॥ वैशंपायन
माप्सीतं पुराणार्थविचक्षणं ॥ इदमर्थं
सराजर्षिः एकवान्जनमेजयः ॥ १४ ॥

॥३॥

(2A)

गजेन्द्र०

जनमेजय उवाच ॥ किं जपन्मुच्यते पापा
किं जपन्सुखमश्नुते ॥ दुःस्वप्ननाशनं पु
ण्यं श्रोतुमिदं गम्यहं मुने ॥ १५ ॥ वैशंपाय
न उवाच ॥ देवव्रतमहाप्राज्ञ सर्वशास्त्र
विशारद ॥ विनयेनोपसंगम्य पर्यएच्छन्
युधिष्ठिरः ॥ १६ ॥ युधिष्ठिर उवाच ॥ दुः
स्वप्नैर्न दृशन्निघोरमवेक्ष्य भरतर्षभ ॥

(3)

॥४॥

भ

प्रयतः किं जपे जप्यं विबुधः किं मनुस्मरे
त ॥१७॥ कस्य कुर्यान्मम स्कारं प्रातः कथा
यमानवध किंच ध्यायेच्च मृतं तं पूज्ये वा
पि वै तदा ॥१८॥ पितामहं प्रसादेन बुद्धि
र्भेदो ह्यभून्मम ॥ तदुदं श्रोतुमिच्छामि
ब्रूहि मे वदतां वर ॥१९॥ भीष्म उवाच ॥
शृणु राजन् महाबाहो कीर्तयिष्ये हं शं

॥४॥

(3A)

गजेन्द्र० तिदं ॥ दुःखमदुःखनिजाप्यं यद्वै नित्यं
समाहितैः ॥ २० ॥ अत्राप्युदाहरंती ममि
तिहासं पुरातनं ॥ गजेन्द्रमोक्षणं पुण्यं
छष्टस्याक्लिष्टकर्मणः ॥ २१ ॥ सर्वरत्नम
यः श्रीमान्त्रिकूटो नाम पर्वतः ॥ सुतः
पर्वतराजस्य सुमेरो भस्मिन् द्युतेः ॥ २२ ॥
क्षीरोद्वज्रवीच्यग्रे धौता मल्लशिलात

(५)

॥५॥

कैः॥ उत्थितः सागरं भित्वा देवर्षिगणस्य वि
तः॥ २३॥ अयमरोभिः परितः श्रीमान्
प्रस्रवणाकुलः॥ गंधर्वैः किन्नरैर्यक्षैः
सिद्धचारुणपन्नगैः॥ २४॥ मृगैर्द्वीपगणैः
द्रैश्चरुतोगैश्चैविरुजते॥ पुद्भागैः क
णिकारैश्च सविड्वैः पूगपाटलैः॥ २५॥
च्युतनिंबकदंबैश्च चंदनागकुचंपकैः॥

॥५॥

(4A)

गजेन्द्र० मातैस्तातैस्तमातैश्चस्तुरुभिश्चात्तु
नैस्तथा॥२६॥बकुलैःकंदपुष्पैश्चसुर
लैर्देवदाकभिः॥संदारकसुमैश्चात्यैः
पारिजातैश्चसर्वशः॥२७॥एवंबहुविधै
र्दृक्षैःशोभितःसमं द्यतेः॥नानाधातुं
कितैःशृंगैःप्रसूवद्भिःसमंततः॥२८॥
वृकैःशाखामृगैःसिंहैर्मतंगैश्चसदा

(5)

॥६॥

मदैः॥ जीवं जीवकसंघकंचकोर निरिवि
नादितः॥ २९॥ पद्मरागमयः प्रद्यं ज्वालपुंज
मिवोत्थितं॥ तस्यैकं कौचनं शृंगं सेवते
यद्विवाकरः॥ ३०॥ पादुरां बुद्धसंकाशं तु
षारचयसन्निभं॥ वज्रेंद्रनीलवैदुर्यते
लोभिभासयन्निभः॥ ३१॥ नानापुष्पैः
समाकीर्णं नानागंधैः समाकुलं॥ द्विती

॥६॥

(5A)

गजेन्द्र० यं राजतं शृगं से। वतेयन्निडाकरः॥ ३२
तृतीयं ब्रह्मसदनं प्रवृष्टं शृगमुत्तमं॥
अत्यद्भुतं महाशालं विवित्रशिख
रुहमं॥ ३३॥ विद्याधरपुरं तत्र हेमप्रा
कारुतोरणं॥ तत्कृणादित्यसंकोशं त
प्तकांचनसन्निभं॥ ३४॥ वल्लुस्फटि
कसोपानं वैदुर्यसुशिलातलं॥ ३५॥

(6)

॥७॥ बूनदुमयंदिव्यं नाना रत्नेषु शोभितं ॥
न ॥ ३५ ॥ अप्सरो ज संकीर्णं सिद्ध गंधर्व से
वितं ॥ पद्म राग सम प्रसूता रां गण स
वितं ॥ ३६ ॥ नैतत्कृतं द्वाः पश्यंति न
नृणां साननास्त्रिकाः ॥ नातस्तपसो
लोके ये च पापकृतं जनाः ॥ ३७ ॥ ना
नाराधित गोविन्दाः शैलं पश्यंति मान ॥ ७॥

(6A)

गजेंद्र० वाः॥ तस्य सानुमतः पृथे सरः कांच
नपंकजं॥ ३८॥ कारुंडवसमाकीर्णं
जहं सोपशोभितं॥ मत्तभ्रमरसंचलं
चक्रवाकोपशोभितं॥ ३९॥ कमलैः श
तपत्रैश्चकांचनैः समलंकृतं॥ कुमुदो
त्पलकल्लारैः पुंडरीकोपशोभितं॥ ४०॥
गूलैः कीचकवेणूनां समंतात्परिवारितं॥
× पत्रैर्मरुतप्रख्यैः पुष्पैः कांचनसंनिभैः॥ ×

(७)

॥८॥

अत्यद्भुतमहास्थानं विवित्रं त्रिखरैश्च
तं ॥ ४३ ॥ योजनं विस्तिर्गं शतयोजनमा
यतं ॥ ४३ ॥ पंचयोजनं मूर्ध्नि सरयस्त
प्रमाणतः ॥ हिमखंडोदकं राजसुखा
दे अमृतोपमं ॥ ४३ ॥ त्रैलोक्ये दृश्यं पूर्वं
चतद्वै सररुहोत्तमं ॥ सुप्रसिद्धं सरं
दिव्यं देवानामपि दुर्लभं ॥ ४४ ॥ रवाते ॥ ८ ॥

(GA)

गजेन्द्र

नहि गुणं प्रोक्तं शरद्यौरिव निर्मलं ॥ उ
पहारो यदेवानां सिद्धिं ददावर्चितं पंकजं
॥ ४५ ॥ तस्मिन्सरसि दुःखात्मा विरुपांत
जलाशयः ॥ आसीद्गह्वरो गजेन्द्राणां दुरा
धयो महाबलः ॥ ४६ ॥ अवदातो ज्वलन्मु
खः कदाचिद्भजयूथपः ॥ आजगाम तृषा
क्रांतः करेणुपरिवारितः ॥ ४७ ॥ स्रवन्म

(४)

॥९॥

दजलं स्त्रोताः पादचारिवपर्वतः वासय
न्मदगंधेन महानैरावतोपमः ॥४८॥ गजो
द्यंजनसंकाशो मदावलितलोचनः सुनी
लंयंकजवनेयुधमध्यगतः सुरवी ॥४९॥
तृषितः पातु कामैर्यमवतीर्णश्चतस्रः ॥
पिबतस्तस्य तक्तोयंग्राहः समुपपद्यत
॥५०॥ गृहीतस्तेन रौद्रेण ग्राहेणाव्यक्त

॥९॥

(8A)

गजेन्द्र

मूर्तिना ॥ पश्यंतीनां करेण नां क्रोशंती
णां च दारुणां ॥ ६१ ॥ नीयते पंकजवने ग्रा
हेणातिबलीयसा ॥ गजश्चाकर्षते तीरं
ग्राहश्चाकर्षते जलं ॥ ६२ ॥ तयोरासीन्म
हद्युद्धं दिव्यं वर्षसहस्रकं ॥ वारुणोः सं
यतः पाशैर्निष्य यत्नातिः हतः ॥ ६३ ॥
वेष्टमानः सुघोषैस्तु पाशैर्नागैश्च दहदा ॥

(१)

॥१०॥ विस्फुर्यचयथाशक्तिविक्रोशंचमहार
॥८४॥ वान् ॥ व्याधितसन्निरुत्साहो गृहीतो
घोरकर्मणा ॥ परमापदुमापन्नो मनसा
चिंतयद्भृं ॥ १५॥ सतुनागवरः श्रीमान्ना
रायूणापरायणः ॥ तमेवशरणंदेवंगतः
सर्वात्मना तदा ॥ १६॥ इकायेण गृहीता
त्मा विशुद्धेनांतरात्मना ॥ जन्मजन्मोत

॥१०॥

(११)

गजेन्द्र० राभ्यासाद्भक्तिमान्गरुडध्वजे ॥ १७ ॥
नान्यंदेवंमहादेवात्पूजयामासकेशवा
त् ॥ दिग्बाहुंस्वर्गमूर्धनंभूपादुंगगतो
दरुं ॥ १८ ॥ आदित्यचंद्रनयनंमनंतंवि
श्वतोमुखं ॥ अमृतात्मानमभ्राभंशंख
चक्रगदाधरं ॥ १९ ॥ सहस्रशुभनामान
मादिदेवमजंविभुं ॥ अगद्वपुष्कराग्रं

(१०)

॥११॥

कांचनं कमलोत्तमं ॥६०॥ नेवेद्यं मनासा
ध्यात्वा पूजां कृत्वा जनार्दनने ॥ आपदि मो
क्षमन्विष्टं न गंतं स्तोत्रं सुदीर्घं यत् ॥६१॥
गजेंद्र उवाच ॥ नमो मूलप्रकृतये अलिं
ताय महात्मने ॥ अनाश्रिताय देवाय नि
स्पृहाय नमो नमः ॥६२॥ नम आद्याय बी
जाय अर्षेयाय प्रवर्तिने ॥ अनंतराय

॥११॥

(10A)

गजेन्द्र० चैकाग्र्यव्यक्ताय नमो नमः ॥ ६३ ॥ नमो गु
ह्याय सूत्राय गुणाय गुणवर्तिनै ॥ अतर्क्या
या प्रमेयाय अतुल्याय नमो नमः ॥ ६४ ॥ न
मो वाधिदेवाय स्वभावाय नमो नमः ॥ न
मो जगत्प्रतिक्रियगोविन्दाय नमो नमः ॥ ६५ ॥
नमः शिवाय शान्ताय निश्चयाय तरुस्वि
ने ॥ सनातनाय पूर्णाय पुराणाय नमो न

मूळ प्रत पाहण्यासाठी संपर्क

इतिहासाचार्य वि.का. राजवाडे संशोधन मंडळ, धुळे
राजवाडे पथ, गल्ली नं. १, धुळे-४२४००१ (महाराष्ट्र)
दूरध्वनी क्रमांक (०२५६२) २३३८४८
Email ID : rajwademandaldhule@gmail.com